

OVEREENKOMST TOT OVERDRACHT VAN HET EIGENDOM EN/OF ONDERHOUD
VAN VIJF SLUIZEN EN ÉÉN RIJNDIJKSLUIS IN DE GEMEENTE ALPHEN AAN DEN
RIJN

De gemeente Alphen aan den Rijn, hierna te noemen “de gemeente”, op grond van artikel 171 Gemeentewet vertegenwoordigd door de wethouder de heer T. Hoekstra, daartoe gemachtigd door de burgemeester, mevrouw J.W.E. Spies, handelende ter uitvoering van het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders, d.d. [datum];

en

het hoogheemraadschap van Rijnland, hierna te noemen “Rijnland”, op grond van artikel 95 Waterschapswet vertegenwoordigd door hoogheemraad de heer H. Pluckel, daartoe met instemming van het dagelijks bestuur gemachtigd door de dijkgraaf, de heer G.J. Doornbos, handelende ter uitvoering van het besluit van het College van dijkgraaf en hoogheemraden van Rijnland, d.d. [datum],

Overwegen het volgende:

1. In de gemeente Alphen aan den Rijn bevinden zich schutsluizen die momenteel in beheer en onderhoud zijn bij Rijnland, te weten Oostvaartsluis, Rietveldsesluis, sluis Eendracht, sluis Laag Boskoop en sluis Rijnveld;
2. Alle schutsluizen worden gebruikt voor vaarbewegingen, voornamelijk door grondschippers en VVV-Boskoop;
3. Om de 5 sluizen in een goede staat te brengen is een eenmalige investering nodig van circa € 2.520.000 (incl. BTW);
4. In de Waterwet, in werking getreden op 22 december 2009, is vastgelegd dat de provincies vaarwegfuncties aanwijzen en het vaarwegbeheer doen of laten doen door een andere instanties (medebewindsinstrument). In de gemeente Alphen a/d Rijn was en is o.a. de Gouwe aangewezen als vaarweg. Dit geldt niet meer voor de watergangen in de Gouwepolder en polder Laag Boskoop;
5. Op grond van de Waterschapswet, in werking getreden op 1 januari 1992 en het Reglement van bestuur voor het hoogheemraadschap van Rijnland heeft Rijnland geen taak in het beheren en onderhouden van sluizen ten behoeve van de scheepvaart. Rijnland heeft in verband daarmee geen belang bij het in stand houden van sluizen ten behoeve van de scheepvaart en zou kunnen volstaan met het aanbrengen van een waterkering ter plaatse van de sluizen.
6. De gemeente geeft in haar, nog vast te stellen, Visie op Water aan de hoofdwatertangen in de Gouwepolder en polder Laag Boskoop aan te willen laten wijzen als vaarwegen en in de toekomst het aantal aan te wijzen vaarwegen mogelijk zelfs te willen uitbreiden, als dit de kwekerijen niet belemmert én er geldt voor te vinden is.
7. Rijnland en de gemeente hebben voor de overdracht van eigendom en onderhoud van objecten een uitgangspuntennotitie opgesteld (zie bijlage A);
8. In geval van tegenstrijdigheden geldt dat wat in deze overeenkomst staat prevaleert boven de notitie van uitgangspunten, die als bijlage A is bijgevoegd;

9. De Provincie geeft in het gebiedsprofiel Greenport Boskoop aan de ambitie te hebben om de toegankelijkheid van de waterstructuur te behouden en te versterken en om de hoofdwatergangen bevaarbaar te houden;
10. De gemeente is voornemens tevens een gemeentelijke vaarwegenverordening vast te stellen en het bestemmingsplan dienaangaande te wijzigen;
11. Rijnland het perceel rondom sluis Rijnveld gebruikt voor de opstelling van noodbemaling in het geval van waterbezwaar. Bij de overdracht van het eigendom van sluis Rijnveld dient voldoende gewaarborgd te worden dat Rijnland te allen tijde de mogelijkheid heeft tot het plaatsen van noodbemaling op en via sluis Rijnveld.
12. Voorafgaand aan de overdracht van het eigendom en onderhoud van de sluizen dient aan een aantal voorwaarden te worden voldaan.
13. De provincie gaat in haar Verordening Ruimte uit van het uitgangspunt: handhaven van de status quo per dd 1 juli 2015.
14. Met het oog op voorgaande punten wordt het eigendom en onderhoud van de vijf sluizen door de gemeente van Rijnland overgenomen;

Overwegende tevens het volgende:

1. Het bestuur van het hoogheemraadschap heeft in 2011 besloten dat de Rijndijksluis, waarvan nut en noodzaak voor compartimentering zijn aangetoond, door Rijnland in beheer en onderhoud van de huidige beheerders wordt overgenomen (kenmerk besluit 11.56449);
2. Rijnland wil daarom het beheer en onderhoud van de Lodewijksluis van de gemeente overnemen;
3. Omdat de Waterwet en daarvan afgeleide regelgeving (Keur Rijnland) voldoende waarborgen biedt voor het beheer en onderhoud is overname van de eigendom en- of het vestigen van zakelijk recht voor Rijnland niet nodig.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 Reikwijdte van deze overeenkomst

1. Deze overeenkomst regelt de vastlegging van de overdracht van Rijnland naar de gemeente van:
 - a. het eigendom en het onderhoud van Oostvaartsluis te Hazerswoude-Dorp, gelegen in het perceel kadastraal bekend als HZW00 I 149
 - b. het eigendom en onderhoud van Rietveldsesluis te Boskoop gelegen in perceel kadastraal bekend als HZW00 K183
 - c. het eigendom en onderhoud van sluis Eendracht te Boskoop gelegen in de percelen kadastraal bekend als BKP00 A2670 en BKP00 A1868
 - d. het eigendom en onderhoud van sluis Laag Boskoop te Boskoop gelegen in perceel kadastraal bekend als BKP00 A5153
 - e. het eigendom en onderhoud van sluis Rijnveld te Boskoop gelegen in perceel kadastraal bekend als BKP00 B4465
2. Deze overeenkomst regelt de vastlegging van de overdracht van de gemeente naar Rijnland van:
 - a. het onderhoud van de Rijndijksluis, genaamd de Lodewijksluis, te Hazerswoude-Rijndijk gelegen in perceel kadastraal bekend als HZW00 H777

3. Voorafgaand aan de overdracht van de sluizen worden ze in een goede staat gebracht door Rijnland. Voor alle sluizen geldt dat in onderling overleg wordt bepaald wanneer een object in een goede staat verkeert;
4. Bij deze overeenkomst is een planning opgenomen (Bijlage B). Hierin staat in welk jaar een object overgedragen wordt. Hier kan alleen in onderling overleg van afgeweken worden;

Artikel 2 Begripsbepalingen

1. Bodembescherming
Voor en achter de sluisdeuren ligt vaak bodembescherming, zodat bij uitstroom van water uit de sluis de bodem intact blijft;
2. Compartimentering
Het beheergebied in compartimenten (gedeeltes) verdelen. In dit geval om verdere verspreiding van waterverontreiniging tegen te gaan en de gevolgen van dijkdoorbraken te beperken;
3. Hoofdwatgang (primaire watgang)
Oppervlaktewateren met een belangrijke functie (een regionaal belang) in de wateraan- en afvoer en/of waterberging en/of voor de instandhouding van de waterkering;
4. Grondschipper
Een schipper, die in grond handelt richting de boomkwekerijen. Wordt tevens vaak ingezet voor werkzaamheden aan beschoeiingen en watergangen;
5. Keur
De keur is een verordening van het waterschap met onder andere regels ter bescherming van waterkeringen, watergangen en bijbehorende kunstwerken;
6. Kunstwerken
Alle werken die een functie hebben in het goed functioneren van het waterstaatskundig systeem en bij Rijnland in beheer (toezicht) zijn;
7. Legger
Legger, ligger of staat van waterstaatswerken waarvan de vaststelling is voorgeschreven bij of krachtens wet of bij verordening en waarop naast onderhoudsverplichtingen, de ligging, vorm, afmetingen en constructie van de betrokken waterstaatswerken zijn aangegeven;
8. Nautisch beheer
Regeling van het verkeer op het water en de bijbehorende bevoegdheid om verkeerstekens en dergelijke te plaatsen;
9. Regionale waterkering
Waterkeringen van regionaal belang die liggen langs boezem- en polderwatergangen en staan in de legger regionale waterkeringen;
10. Remmingswerken
Vaak palen bij de ingang van de sluis als bescherming tegen aanvaringen;
11. Rijndijksluis
Een noodwaterkering (sluizen, afsluitbare duikers, etc) in de Hoge Rijndijk, die de zuidelijke aftakkingen van de Oude Rijn afsluit en daarmee dan een doorgaande waterkering van Katwijk naar Bodegraven vormt;
12. Schotbalk
Balk die in een sponning geplaatst kan worden om een tijdelijke waterkering te maken. Een sponning is een uitsparing in de rand van de sluis;

13. Sluiskolk

Het deel tussen de sluisdeuren waarin de boten worden geschutz;

14. Vaarweg:

Elk voor het openbaar verkeer met schepen openstaand water

15. Vaarwegbeheer:

De overheidszorg gericht op de instandhouding, bruikbaarheid en bescherming van een vaarweg en bijbehorende werken

16. Vaarwegenverordening

In een vaarwegenverordening wijst de provincie aan welke wateren tevens een vaarweg zijn. Ook staan hierin regels ten aanzien van de vaarwegprofielen, het soort en type schepen die toegelaten worden, bedieningstijden van de beweegbare bruggen en sluizen, onderhoudsplichten en het uit te voeren nautisch beheer (incl. handhaving).

17. Wateren

Oppervlaktewateren, al dan niet droogstaand die onderdeel uitmaken van het oppervlaktewatersysteem waarover Rijnland het beheer voert (toezicht houdt) en die dienen voor de aan- en/of afvoer en/of berging van water;

18. Waterschapswet

De Waterschapswet is in werking getreden op 1 januari 1992. De wet regelt de instelling, opheffing en reglementering van een waterschap. Bij instelling worden de taken en inrichting van het waterschap en de samenstelling van het bestuur geregeld. De taken van waterschappen zijn sinds 2009 verder uitgewerkt in de Waterwet

19. Watersysteem

Samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken;

20. Watervergunning

De Waterwet stelt eisen aan activiteiten in het watersysteem. Indien de handelingen vergunningsplichtig zijn is een watervergunning vereist.;

21. Waterwet

De Waterwet is in werking getreden op 22 december 2009 en bevat regels met betrekking tot het beheer en gebruik van watersystemen.

22. Werken

Alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies of inrichtingen met toebehoren;

Artikel 3 Overdracht eigendom en onderhoud sluizen Oostvaartsluis, Rietveldsesluis, sluis Eendracht, sluis Laag Boskoop en sluis Rijnveld

1. Rijnland draagt het onderhoud en eigendom van de sluizen Oostvaartsluis, Rietveldsesluis, sluis Eendracht, sluis Laag Boskoop en sluis Rijnveld na renovatie over aan de gemeente. Dit betreft:
 - a. Het onderhoud van de sluismuren, sluisdeuren, sluishoofden, remmingswerken, schotbalken, loopbruggen, toegangspaden en bodembescherming voor en na de sluis;
2. Rijnland blijft verantwoordelijk voor het baggeren voor en achter de sluis indien het een hoofdwatgang (primaire watgang) betreft.

Artikel 4 Overdracht onderhoud Lodewijksluis

1. De gemeente draagt direct na de ondertekening van deze overeenkomst door partijen het onderhoud van de Lodewijksluis over aan Rijnland. Dit betreft:
 - a. Het onderhoud van de sluisdeuren, met de draaipunten en de aanslagconstructies, het hekwerk, de schotbalksponningen en, indien aanwezig, de schotbalken aan de kant van de Oude Rijn
2. Renovatie vooraf door de gemeente is niet nodig, aangezien bij een calamiteit deze duiker met andere middelen dichtgezet kan worden.
3. Het onderhoud van de achterliggende duiker met bovenliggende infrastructuur, zoals de rijbaan, fietsbaan en leidingwerk, wordt niet overgenomen.

Artikel 5 Verplichtingen in relatie tot de waterveiligheid

1. De gemeente houdt, na de eigendomsoverdracht, de in artikel 3 genoemde sluizen in een goede staat, zodanig dat de kerende functie te allen tijde gewaarborgd blijft.
2. De sluizen zijn onderdeel van regionale waterkeringen. Aangezien de Keur hier van toepassing is vraagt de gemeente bij werkzaamheden aan de sluizen, anders dan het plegen van gewoon onderhoud, een Watervergunning aan bij Rijnland om de waterveiligheid te waarborgen.
3. De schotbalken zijn primair bedoeld voor het droogzetten van de sluis bij groot onderhoud. Bij calamiteiten kunnen zij worden ingezet door Rijnland.
4. Rijnland behoudt het recht te allen tijde om noodbemaling te plaatsen op en via sluis Rijnveld.

Artikel 6 Uitvoering werken

1. Rijnland bekostigt en voert de renovatie uit van de in artikel 3 genoemde sluizen.
2. De objecten worden in een nog vast te stellen onderhoudstoestand, met de oorspronkelijke functionaliteiten overgedragen en conform de ARBO-wetgeving gerenoveerd.
3. Indien de ontvangende partij bij de renovatie extra eisen heeft ten opzichte van de oorspronkelijke aanlegtoestand en functionaliteiten zijn de kosten als gevolg van deze extra eisen voor rekening van de ontvangende partij
4. De overdragende partij zal ten behoeve van de renovatie per object een bestek laten opstellen.
5. Het in lid 4 bedoelde bestek zal door de overdragende partij ter goedkeuring aan de ontvangende partij worden voorgelegd.
6. De ontvangende partij zal binnen 6 weken na toezending door de overdragende partij het bestek controleren en goedkeuren, danwel van commentaar voorzien.
7. Indien gewenst selecteert de ontvangende partij een bureau voor de bestekscontrole, de directievoering, het toezicht en de opleveringsinspecties (na afronding werkzaamheden en 6 maanden na afronding werkzaamheden). Deze werkzaamheden worden opgedragen en betaald door de overdragende partij. De overdragende partij contracteert het bureau.
8. Indien uit de opleveringsinspecties gebreken voortkomen dient de overdragende partij deze gebreken te laten herstellen.

Artikel 7 Vastleggen afspraken in beheersystemen

1. De nieuwe onderhoudsplichten zullen in de relevante beheersystemen vastgelegd worden.

Artikel 8 Vastleggen nieuwe eigendomssituatie

1. Rijnland verzorgt de formele overdracht van het perceel kadastraal bekend als HZW00 K183 en dat deel van de percelen kadastraal bekend als HZW00 I 149, BKP00 A1868, BKP00 A2670, BKP00 A5153 en BKP00 B4465, waarin zich de sluizen Oostvaartsluis, Rietveldsesluis, sluis Eendracht, sluis Laag Boskoop en sluis Rijnveld zich bevinden, aan de gemeente. De exacte ligging van deze percelen is opgenomen in bijlage C;
2. Het passeren van de notariële akte vindt plaats binnen één jaar na overdracht van het beheer en onderhoud.
3. De overdrachtskosten behorende bij lid 1 zijn voor rekening van Rijnland.

Artikel 9 In werking treden overeenkomst

Deze overeenkomst treedt in werking na ondertekening.

Alphen aan den Rijn, XX-XX- 2016

Dhr. T. Hoekstra
wethouder
Gemeente Alphen ad Rijn

Dhr. H. Pluckel
hoogheemraad
Hoogheemraadschap van Rijnland

Bijlage A, behorende bij overeenkomst tot overdracht van het eigendom en onderhoud van vijf sluizen en één rijndijksluis in de gemeente Alphen aan den Rijn

Reg.nr.:	15.098982		
Aan:	Wethouder Hoekstra, Hoogheemraad Pluckel		
Van:	Wytse Dassen (Rijnland), Ron Kervezee (gemeente Alphen ad Rijn)		
Cc:			
Onderwerp:	Uitgangspunten overdracht sluizen, stuwen en inlaten in gemeente Alphen a/d Rijn		
Datum:	6 oktober 2015		

Inleiding

In het bestuurlijk overleg van 24 september 2015 hebben wethouder Tseard Hoekstra en hoogheemraad Hans Pluckel afgesproken om enkele uitgangspunten vast te stellen die van toepassing zijn bij het overdragen van sluizen, inlaten en stuwen in de (nieuwe) gemeente Alphen aan den Rijn. De uitgangspunten vormen het vertrekpunt bij het opstellen van de overeenkomst(en) die de overdracht mogelijk maken.

Scope

Onderstaande uitgangspunten hebben betrekking op de volgende objecten:

- Overdracht van zes bevaarbare schutsluizen aan de gemeente
- Overdracht van een rijndijksluis (keersluis) aan Rijnland (Lodewijksluis)
- Overdracht van een aantal inlaten en stuwen aan Rijnland. Deze overdracht komt voort uit het convenant *overname stedelijk water* (voormalige) gemeente Alphen a/d Rijn.
- Overdracht van stuwen en inlaten in de rest van de gemeente Alphen a/d Rijn. Rijnland heeft de stuwen nodig om het peil te beheren (het peilbeheer in peilafwijkingen is aan de belanghebbenden). De inlaten zijn nodig om het systeem van enige doorspoeling te voorzien om de waterkwaliteitsklachten te verhelpen. Deze objecten moeten nog in beeld worden gebracht.

Uitgangspunten

1. Objecten worden in een goede staat en met de oorspronkelijke voorzieningen en functionaliteiten overgedragen. Al het achterstallig onderhoud dient weggewerkt te worden en er moet voldaan worden aan de ARBO-wetgeving. De kosten voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud zijn voor de overdragende partij.
2. De partijen betrekken elkaar bij de werkzaamheden voor het wegwerken van achterstallig onderhoud, zodat de ontvangende partij vanaf het begin het object leert kennen en eventueel gewenste aanpassingen of extra's ten opzichte van de oorspronkelijke voorzieningen en functionaliteiten kan aangeven.

3. Mocht de ontvangende partij bij het wegwerken van achterstallig onderhoud iets extra's willen ten opzichte van de oorspronkelijke voorzieningen en functionaliteiten dan is dat op haar kosten.
4. In principe voert de overdragende partij de werkzaamheden voor het wegwerken van achterstallig onderhoud uit. De risico's op tegenvallers tijdens deze werkzaamheden blijven bij de partij die overdraagt.
5. De gemeente is bereid om de opdrachtgever van de werkzaamheden voor het wegwerken van achterstallig onderhoud aan de bevaarbare schutsluizen te worden om het btw-voordeel te behalen. Het projectmanagement en de risico's op tegenvallers blijven bij Rijnland (uitgangspunt 4).
6. Er wordt geen budget voor toekomstige beheer- en onderhoudskosten na het moment van overdracht meegegeven.
7. Tot het tijdstip van de officiële overdracht (na wegwerken achterstallig onderhoud) blijft de overdragende partij verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de over te dragen objecten.

Vervolg

Op basis van deze uitgangspunten worden één of meerdere overeenkomsten gemaakt. Het een en ander is afhankelijk of het wenselijk is om alle objecten in één overeenkomst te regelen, dan wel in meerdere. De overeenkomsten komen ter besluitvorming in beide colleges. Voor Rijnland geldt dat voor het renoveren krediet bij de Verenigde Vergadering moet worden gevraagd.

Bijlage B, behorende bij overeenkomst tot overdracht van het eigendom en onderhoud van vijf sluizen en één rijndijksluis in de gemeente Alphen aan den Rijn

Onderstaande planning geeft het streven aan in welk jaar een object gerenoveerd wordt.

Object	2017	2018	2019	2020
Sluis Ambachtspolder				X
Rietveldsesluis				X
Sluis Eendracht			X	
Sluis Laag Boskoop	X			
Sluis Rijnveld			X	

Bijlage C, behorende bij overeenkomst tot overdracht van het eigendom en onderhoud van vijf sluizen en één rijndijksluis in de gemeente Alphen aan den Rijn